

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Petra Buljević Zdjelarević, Voditeljica Ureda za odnose s javnošću

Institut Ruđer Bošković

T: +385 (1) 457-1269, (99) 267-95-14

E: info@irb.hr W: www.irb.hr

ZAGREB, 22. 5. 2015.

Investicijama IAEA-e '**Ruđer**' juri prema novim prilikama

Generalni direktor IAEA Yukiya Amano zadovoljan suradnjom s IRB-om

Zahvaljujući projektima tehničke suradnje Instituta Ruđer Bošković (IRB) s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA), vrijednima preko 2 milijuna eura, 'Ruđer' je nabavio sofisticiranu opremu te stvorio temelje trenutno najvećeg i najsloženijeg eksperimentalnog postrojenja u Hrvatskoj - sustava Tandem akceleratora, koji postaje pravi mamac za povlačenje višemilijunskih sredstava iz HORIZON 2020 programa Europske unije. Ne čudi stoga što je na nedavno održanom sastanku na IRB-u g. Yukiya Amano, glavni direktor IAEA-e, pozdravio prijedlog ravnatelja IRB-a dr. sc. Tome Antičića i voditelja IAEA projekata na IRB-u da ovaj Institut postane Suradni centar Agencije.

Republika Hrvatska postala je članica Međunarodne agencije za atomsku energiju 1993. godine i od tada aktivno sudjeluje u tehničkoj suradnji s IAEA-om na brojnim uspješnim projektima, posebno u području medicine, znanosti i poljoprivrede. Najveći broj znanstvenih projekata u RH odvija se upravo na 'Ruđeru' koji do sada ima ostvareno preko 30 istraživačkih i osam projekata tehničke suradnje s IAEA-om.

U sklopu IAEA projekata tehničke suradnje na IRB je unaprijeđena istraživačka infrastruktura u nekoliko laboratorija. Primjerice, nadogradnjom pogona u Laboratoriju za radijacijsku kemiju i dozimetriju (LRKD) značajno su se povećali kapaciteti za brojna interdisciplinarna znanstvena istraživanja, posebno u području modifikacija materijala, sinteze novih naprednih materijala zanimljivih iz područja nanotehnologije, kao i za pružanje komercijalnih usluga gospodarstvu.

"Naš laboratorij uspješno surađuje s brojnim medicinskim ustanovama i gospodarskim subjektima kojima pruža usluge radijacijske sterilizacije, pasterizacije i dekontaminacije raznih materijala, od medicinske opreme i pomagala, farmaceutskih proizvoda, kozmetike pa sve do predmeta kulturne baštine. Tako je, na primjer, zahvaljujući našem laboratoriju i efikasnoj sterilizaciji implantata nedavno je jednom pacijentu spašen život ugradnjom umjetne zdjelice." – objašnjava dr. sc. Branka Mihaljević, voditeljica laboratorija.

"Treba napomenuti da IRB nije samo korisnik pomoći IAEA, već sudjeluje u nizu istraživačkih projekata i projekata tehničke suradnje IAEA-e u zemljama u razvoju poput trenutno aktivnih projekata Libanona, Gane, Alžira i Meksika i to putem odlazaka eksperata s IRB-a, te putem obučavanja stipendista iz tih zemalja na IRB-u" – objašnjava dr. sc. Milko Jakšić, voditelj Laboratorij za interakcije ionskih snopova na IRB-u i hrvatskog Centra izvrsnosti za napredne materijale i senzore.

Pored toga, IAEA redovito koristi akceleratorski sustav IRB-a za potrebe vlastitih istraživanja, a već tijekom 2015. planira investirati oko 120 tisuća eura u novu eksperimentalnu liniju s ionskom mikroprobom. Naime, sredstvima iz IAEA projekata ovaj je laboratorij nabavio 1.0 MV Tandetron akcelerator te novi ionski izvor Tandem Van de Graaffa, čime je postao najveći akceleratorski sustav u regiji. Osim toga, uvođenjem tzv. transnacionalnog pristupa (TNA) eksperimentalnim uređajima s ionskim snopovima uz financiranje troškova gostujućih znanstvenika i domaćih laboratorija ova je infrastruktura postala nezaobilazni Europski centar u jačanju mobilnosti istraživača, s istaknutom ulogom u obrazovanju kroz suradnju s hrvatskim sveučilištima.

Također, od prošle godine ovaj laboratorij postao je sastavna jedinica hrvatskog Centra izvrsnosti za napredne materijale i senzore, te u prvoj polovici 2015. godine ima ugovorena čak tri HORIZON 2020 projekta vrijedna preko 3,5 milijuna eura, a zahvaljujući kojima Hrvatska, između ostalog, sudjeluje u jednom od najvećih projekata današnjice - izgradnji termonuklearnog eksperimentalnog reaktora ITER koji će omogućiti testiranje cijelog niza tehnologija potrebnih za rad fuzijske elektrane.

Imenovanje IRB-a u Suradni centar IAEA-e (IAEA Collaborative Center), dodatno bi unaprijedilo odličnu suradnju IRB-a i IAEA, te omogućilo još snažnije povlačenje sredstava iz europskih fondova, ali i značajno učvrstilo ulogu IRB-a u Europskom istraživačkom prostoru.

Uz g. Yukiya Amanoa, na sastanku su sudjelovali: g. Conleth Brady, pomoćnik glavnog direktora IAEA prof. dr. sc. Ivan Pejić, pomoćnik ministra znanosti obrazovanja i sporta, gđa. Gabrijele Herceg Sarajlić, načelnica Sektora za međunarodnu suradnju, programe i projekte Europske unije MZOS-a, Nj. E. Dubravka Šimonović, veleposlanica i stalna predstavnica RH pri UN, OESS i MO u Beču, gđa. Sanja Bujas Juraga, načelnica Sektora za NATO i međunarodnu sigurnost te g. Saša Medaković, ravnatelj Državnog zavoda za radiološku i nuklearnu sigurnost.

Na sastanku su, uz ravnatelja, pred IRB sudjelovali: dr. sc. Neven Soić, dr. sc. Milko Jakšić, dr. sc. Tonči Tadić, dr. sc. Stjepko Fazinić, dr. sc. Branka Mihaljević i dr. sc. Željka Knežević.

Glavni direktor Međunarodne agencije za atomsku energiju posjetio je IRB u sklopu radnog posjeta RH 18. i 19. svibnja 2015. u organizaciji Ministarstva vanjskih i europskih poslova.

KORISNE POVEZNICE:

<http://www.irb.hr/Istrazivanja/Zavodi-i-centri/Zavod-za-eksperimentalnu-fiziku/Laboratorij-za-interakcije-ionskih-snopova>

<http://www.irb.hr/Istrazivanja/Zavodi-i-centri/Zavod-za-kemiju-materijala/Laboratorij-za-radijacijsku-kemiju-i-dozimetriju2>